

Besluitvorming Assyrisch/Aramees, Raden voor Rechtsbijstand

De Raad voor Rechtsbijstand,

Overwegende dat:

- de Adviescommissie Talen Wbtv zijn grondslag vindt in de Regeling van de Raad voor Rechtsbijstand van 6 augustus 2015, houdende de instelling van de Adviescommissie Talen Wbtv (Stcrt 2015, nr. 25102);
- de Adviescommissie Talen Wbtv advies uitbrengt over de wettelijke competentie taalvaardigheid;
- de Raad voor Rechtsbijstand aanleiding heeft gezien om advies in te winnen bij de Adviescommissie Talen Wbtv omtrent de linguïstische casuïstiek rondom het Assyrisch en het Aramees;
- De Adviescommissie Talen Wbtv op 31 januari 2020 advies heeft uitgebracht:

Stelt vast dat:

- Het Assyrisch in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst is opgenomen;
- Het Assyrisch in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst is opgenomen als spreek- en schrijftaal;
- Het Aramees als niet-voorkeursnaam van het Assyrisch wordt gehanteerd in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst;
- De term ‘Assyrisch’ niet in overeenstemming is met de wetenschappelijke terminologie voor het Aramees;
- Het Aramees bestaat uit verschillende dialecten waarbij onderlinge verstaanbaarheid niet is gewaarborgd;
- Het Aramees (Suryoyo) een dialect binnen het (modern) Aramees is, zoals dat wordt gesproken en gebruikt in delen van zuidoost Turkije en Syrië;
- Het Aramees (Suryoyo) voornamelijk een spreektaal is;
- Het Aramees (Suret) een verzamelnaam van variëteiten binnen het binnen het (modern) Aramees is, zoals dat wordt gesproken en gebruikt in delen van zuidoost Turkije, Irak en Iran;
- Het Aramees (Suret) voornamelijk een spreektaal is;
- Het West-Aramees (Syrië) een dialect binnen het (modern) Aramees is;
- Het West-Aramees (Syrië) voornamelijk een spreektaal is;
- Het Mandeas (Irak) een dialect binnen het (modern) Aramees is;
- Het Mandeas (Irak) voornamelijk een spreektaal is.

Besluit dat:

- Het Assyrisch in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst wordt verwijderd;
- Het Aramees (Suryoyo) enkel in de gesproken variant in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst wordt opgenomen;
- Het (modern) Aramees als niet-voorkeursnaam van het Aramees (Suryoyo) wordt opgenomen in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst;
- Het Aramees (Suret) enkel in de gesproken variant in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst wordt opgenomen;
- Het (modern) Aramees als niet-voorkeursnaam van het Aramees (Suret) wordt opgenomen in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst;
- Het West-Aramees (Syrië) enkel in de gesproken variant in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst wordt opgenomen;
- Het Mandeas (Irak) enkel in de gesproken variant in de door de Raad voor Rechtsbijstand gehanteerde taallijst wordt opgenomen.

Slotbepalingen

Dit besluit wordt aangehaald als ‘Besluitvorming Assyrisch/Aramees’.

Bekendmaking vindt plaats door publicatie in de Staatscourant.

Dit besluit treedt in werking één dag na publicatie in de Staatscourant.

’s-Hertogenbosch, 9 februari 2021

*De Raad voor Rechtsbijstand,
I. Nijboer
Algemeen directeur/Bestuurder*

TOELICHTING

In deze toelichting wordt kort weergegeven wat de onderliggende overwegingen waren die hebben geleid tot de totstandkoming van de Besluitvorming Assyrisch/Aramees.

Benaming

Wetenschappelijk gezien worden de moderne Aramese dialecten als varianten van het Aramees gezien. De term 'Assyrisch' wordt niet door alle sprekers van deze moderne Aramese dialecten aanvaard. In de wetenschappelijke zin is de term 'Assyrisch' de gebruikelijke benaming van de uitgestorven taal van het Assyrische rijk in het eerste millennium voor Christus. Als overkoepelende term voor de moderne Aramese dialecten wordt derhalve '(modern) Aramees' aangehouden.

Aramees (Suryoyo)

Het Suryoyo is een dialect binnen het (modern) Aramees zoals dat wordt gesproken en gebruikt in delen van zuidoost Turkije en Syrië. Binnen het (modern) Aramees is er sprake van een grote variëteit van dialecten waarbij onderlinge verstaanbaarheid tussen sprekers niet is gewaarborgd. Het Suryoyo wordt derhalve als aparte taal opgenomen op de taallijst. Hoewel er binnen het Suryoyo sprake is van dialectverschillen, kunnen sprekers elkaar onderling redelijk goed verstaan. Aangezien het Suryoyo voornamelijk een gesproken taal is wordt dan ook alleen de gesproken variant opgenomen op de taallijst. Dit betekent dat een vertaler geen verzoek tot inschrijving in het Rbtv kan indienen in het Aramees (Suryoyo). Tussen de sprekers van de verschillende (modern) Aramese dialecten bestaan belangrijke culturele verschillen gezien zij in vier verschillende landen worden gesproken, die geheel verschillende standaardtalen en taalpolitieke contexten bieden, tot grote verschillen in het dagelijks leven. Landenkennis van Turkije en Syrië is voor tolken derhalve van groot belang in de uitvoering van hun werk.

Aramees (Suret)

Het Suret is een verzamelnaam voor de modern-Aramese variëteiten zoals dat wordt gebruikt en gesproken in verdere delen van zuidoost Turkije, Irak en Iran. Binnen het (modern) Aramees is er sprake van een grote variëteit van dialecten waarbij onderlinge verstaanbaarheid tussen sprekers niet is gewaarborgd. Het Suret wordt derhalve als aparte taal opgenomen op de taallijst. Binnen het Suret bestaat tevens veel variatie aan verscheidene dialecten en sprekers kunnen elkaar onderling niet altijd verstaan. De variatie is hier echter zo groot dat het vermoedelijk weinig oplevert, in praktische zin, om hier nog verdere opdelingen in te maken.

Het Suret functioneert voornamelijk als spreektaal. Er bestaat een geschreven variant van het Suret, gebaseerd op het Christelijk dialect van Urmia in Iran. Deze variant wijkt echter sterk af van de meeste gesproken varianten van het Suret. Derhalve wordt het Suret enkel als spreektaal opgenomen op de taallijst. Dit betekent dat een vertaler geen verzoek tot inschrijving in het Rbtv kan indienen in het Aramees (Suret). Tussen de sprekers van de verschillende (modern) Aramese dialecten bestaan belangrijke culturele verschillen gezien zij in vier verschillende landen worden gesproken, die geheel verschillende standaardtalen en taalpolitieke contexten bieden, tot grote verschillen in het dagelijks leven. Landenkennis van Turkije, Irak en Iran is voor tolken derhalve van groot belang in de uitvoering van hun werk.

West-Aramees (Syrië) en Mandeas (Irak)

Er bestaan nog twee andere modern-Aramese talen, nanelijk het West-Aramees (Syrië) en het Mandeas (Irak). Er bestaan slechts kleine groepen van sprekers van deze twee modern-Aramese talen.